

AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

DENEME SINAVI – 1

<http://edebiyatokulu.com/>

1. Batı akımlarının birçoğu birbirine tepki olarak ortaya çıkmışlardır.

I. Grup	II. Grup
I. Klasizm	– Romantizm
II. Romantizm	– Natüralizm
III. Romantizm	– Realizm
IV. Parnasizm	– Sembolizm
V. Natüralizm	– Sürrealizm

Yukarıda II. grupta verilenlerden hangisi I. grupta verilen akıma tepki olarak ortaya çıkmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. "Okuyucuya namuslu söz söylemek, halka doğruyu anlatmak, gerçeği anlatırken kimi zaman sert ama her zaman yürekli olmak, insanların yüreğine gelecek adına, kendi güçleri adına, geleceği biçimlendirmedeki yetenekleri adına güçlü inanç satmak. Bütün dünyada barış için mücadele etmek ve yazdıkları kanalıyla yazılarının ulaşabileceği her yerde barış savaşçıları yetiştirmek, insanları ilerlemek için duydukları soylu ve doğal isteklerinde birleştirmek. Sanat, insanların kafalarını ve yüreklerini etkileyecek büyük güce sahiptir. Bir insanın sanatçı tanımına hak kazanması için, bu gücü, insanların ruhunda güzeli yaratmaya yönelmesi, insanlığın iyiliğine yöneltmesi gerektiğine inanıyorum."

Yukarıdaki parçada özellikle ifade edilmek istenen düşünce nedir?

- A) Bir edebi eserde çok sağlam bir kurgu oluşturulmalıdır.
B) Sanatçılar, okuyucunun sağduyusuna güvenmeli ve onları baskı altına almamalıdır.
C) Sanatçılar eserlerini, halkın anlayabileceği bir dille kaleme almalıdır.
D) Sanatçılar okuyucuya yön vermekten çok, okuyucunun okuma alışkanlığı kazanmasını sağlamalıdır.
E) Sanatçılar eserlerini, belli görüşleri ifade etmek için bir araç olarak kullanmalıdır.

3. Fransız yazar Guy de Maupassant tarafından yaygınlaştırıldığı için; klasik vak'a hikâyelerine "Maupassant tarzı hikâye" de denir. Bu tarzın bizdeki temsilcileri ----- gibi yazarlardır.

- I. Ömer Seyfettin
II. Sait Faik Abasıyanık
III. Memduh Şevket Esenal
IV. Refik Halit Karay
V. Hüseyin Rahmi Gürpınar

Yukarıdaki paragrafta boş bırakılan yere numaralandırılmış yazardan hangileri getirilemez?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

4. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) Faruk Nafiz; en ünlü şiiri "Han Duvarları"nda İstanbul'dan Kayseri'ye yapılan üç günlük yolcuğu anlatmıştır.
B) Enis Behiç Koryürek; ilk şiirlerini Servet-i Fünun etkisinde kaleme almıştır. Şiire aruz vezni ile başlamış ve Türk denizcilerini anlattığı "Gemiciler" şiiri tanınmıştır.
C) Halit Fahri Ozansoy; Beş Hececilerin hüznü şiirleri yazan şairi olan sanatçı; roman türünde yazdığı "Edebiyatçılar Geçiyor" adlı eseriyle ünlenmiştir.
D) Orhan Seyfi Orhon; bireysel duyguları işleyen, ahenkli ve zarif şiirlerinde temiz, duru bir Türkçe kullanmıştır. En ünlü eseri olan Fırtına ve Kar ile adını duyurmuştur.
E) Yusuf Ziya Ortaç; şiirlerinde günlük hayatın çeşitli görünümünü sade bir dille işlemiştir. "Akbaba" adlı mizah dergisini çıkarmıştır. İlk manzum piyes olan "Binnaz"ı yazmıştır.

5. Aşağıdakilerden hangisi Divan edebiyatına verilen isimlerden biri değildir?

- A) Klasik Türk Edebiyatı
B) Yüksek Zümre Edebiyatı
C) Saray Edebiyatı
D) Havas Edebiyatı
E) Tasavvuf Edebiyatı

6. I. Mevlana – Mesnevi
II. Fuzuli – Leyla ile Mecnun
III. Nabi – Hayriye
IV. Şeyh Galip – Hüsn ü Aşk
V. Gvavahî – Pendname

Yukarıda numaralanmış mesnevilerden hangileri didaktik (öğretici) mesnevilerdir?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) III. ve IV.
D) III. ve V. E) II. ve IV.

7. Tanrının birliğini ve yüceliğini anlatan şiirlere -----, Tanrıya yapılan yalvarış ve yakarışları anlatan şiirlere de ----- denir. Daha çok kaside biçimiyle yazılmıştır. Hz. Muhammed'i övmek için yazılan şiirlere ----- denir. Bir kimseyi yermek için yazılan şiirlere de ----- denir. Şairlerin kendilerini övmek amacıyla yazdıkları şiirlere ----- denir.

Yukarıdaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Münacaat –Naat –Hicviye –Tevhit –Fahriye
B) Tevhit –Münacaat –Naat –Hicviye –Fahriye
C) Naat –Hicviye –Münacaat –Fahriye –Tevhit
D) Münacaat –Naat–Tevhit – Fahriye –Hicviye
E) Tevhit –Naat –Münacaat –Hicviye –Fahriye

8. Koşmalar genellikle; doğa ve insan sevgisini içeriyorsa -----, yığıtlıktan söz ediyorsa -----, şahısların ve toplumun kötü yönlerini tenkit ediyorsa - ----- adını alır. Koşmalar ait olduğu şiir türü bakımından çoğunlukla liriktir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Koçaklama – Güzelleme - Taşlama
B) Güzelleme – Koçaklama – Taşlama
C) Koçaklama – Taşlama– Güzelleme
D) Taşlama – Güzelleme – Koçaklama
E) Güzelleme – Taşlama – Koçaklama

9. Aşağıdaki Halk edebiyatı ile Divan edebiyatı arasındaki kavramlarla ilgili verilen açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) Halk edebiyatında şairlerin şiirlerinin toplandığı deftere cönk denir. Cönkün Divan edebiyatındaki karşılığı tezkire ve divan olarak kabul edilir.
B) Halk edebiyatı nazım biçimi olan mani, şekil ve içerik bakımından Divan edebiyatındaki Tuyuğa benzer.
C) Ölen bir kişinin ardından söylenen Halk edebiyatı nazım biçimine ağıt denir. Ağıtın Divan edebiyatındaki karşılığı ise mersiye'dir.
D) Halk edebiyatındaki halk hikâyelerinin karşılığı Divan edebiyatında mesnevilerdir.
E) Halk edebiyatında en çok kullanılan nazım biçimi olan koşmanın içerik bakımından Divan edebiyatındaki karşılığı kaside nazım biçimidir.

10. Bu eserin Türk dili ve kültürü açısından önemli bir eser olmasının nedenlerinden biri de eserde Türk atasözlerine ve bilgece sözlere yer verilmesidir. Fakat bunlar orijinal şekilleriyle kullanılmamış, şiirin ölçüsüne ve şairin dili kullanma biçimine bağlı olarak manzum şekilde ifade edilmiştir. Bu tür sözler; atasözleri, bilge sözü ve şair sözü olmak üzere üç başlık altında toplanabilir. Hakaniye Türkçesiyle yazılan bu eserde, insanların mutlu olması için gereken bilgi verilmeye çalışılmış ve doğru yolun tarifi yapılmıştır. Alegorik bir şekilde anlatılan eser mesnevi nazım biçiminin özelliklerini göstermektedir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen eser ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Divan-ı Hikmet – Ahmet Yesevi
B) Şehname - Firdavsi
C) Divan-ı Lügatü't Türk – Kaşgarlı Mahmut
D) Atabetü'l Hakayık – Edip Ahmet
E) Kutadgu Bilig – Yusuf Has Hacıp

11. Kırgız Türkleri arasında 11 ve 12. Asırlarda oluşmuştur. Destan Kırgız Türkçesiyle yazılmıştır. Dünyanın en büyük destanı olup 500.000 beyitten oluşmuştur. Dil bakımından zengin olan bu destan, folklor bakımından da önemlidir. Şamanizmin etkisinde olan destan Sayakbay Karalay tarafından derlenip düzenlenmiştir.

Yukarıdaki parçada özetlenen destan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cengiz Han Destanı
B) Göç Destanı
C) Manas Destanı
D) Oğuz Kağan Destanı
E) Yaratılış Destanı

12. I. Bir düşüncüyü, bir bilgiyi aktarmak amacıyla yazılan şiirlerdir. Kafiye ve ölçülerinden dolayı akılda kolay kaldığından, bilgiler bu yolla verilir. Manzum hikâyeler, fabllar hep bu türün özelliklerini gösterir.

II. Doğa güzelliklerini, çobanların doğadaki yaşayışlarını anlatan şiirlerdir. İdil ve eglog olmak üzere ikiye ayrılır.

III. Tiyatroda kullanılan bir şiir türüdür. Başlangıçta trajedi ve komedi olmak üzere iki tür olan bu şiir türü dramın eklenmesiyle üç türe çıkmıştır.

IV. Eleştirici bir anlatımı olan şiirlerdir. Bir kişi, olay, durum iğneleyici sözlerle, alaylı ifadelerle eleştirilir.

Aşağıdaki şiir türlerinden hangisi yukarıda numaralandırılmış açıklamalardan biriyle eşleştirilemez?

- A) Dramatik şiir
B) Lirik şiir
C) Pastoral şiir
D) Satirik şiir
E) Didaktik şiir

<http://edebiyatokulu.com/>

13. Türk edebiyatında mektup türünün geçmişi eski dönemlere dayanır. Divan edebiyatında "Münşeât" ismi verilen özel ve resmî mektuplar vardır. Yalnız bu mektupların dili çok süslü ve ağırdır. Tanzimat edebiyatıyla birlikte mektup türü de gelişmeye başlamıştır. Bu dönemden sonra mektup türünde yazılan birçok roman ile karşılaşmaktayız. Bunlardan en önemlileri; Mutallaka, Handan, Bir Kadın Düşmanı ve Bir Serencam'dır.

Aşağıdaki yazarlardan hangisinin yukarıda adı geçen eserlerden birini yazmamıştır?

- A) Halide Edip Adivar
- B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- C) Hüseyin Rahmi Gürpınar
- D) Refik Halit Karay
- E) Reşat Nuri Güntekin

14. Fantastik edebiyat, insanların mutlu olabilmesi ve hayal dünyalarının zenginleşebilmesi için oluşturulmuş bir edebiyattır. Son yıllarda giderek yaygınlaşan bu edebiyat kolu Milli edebiyat döneminde Peyami Safa ve Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın bazı eserlerinde az da olsa karşımıza çıkmaktadır. Cumhuriyet döneminin son yıllarında ise giderek yaygınlık kazanmaya başlamıştır. Özellikle ----- tarihsel romanla fantastiği sağlam bir üslûpla harmanlamıştır. Puslu Kıtalar Atlası adlı romanında bunun en güzel örneğini vermiştir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Nazlı Eray
- B) Nezihe Meriç
- C) Refik Erduran
- D) İhsan Oktay Anar
- E) Aka Gündüz

- 15.** I. Âşık Ömer – 17. yüzyıl
II. Gevheri – 17. yüzyıl
III. Seyrani – 19. yüzyıl
IV. Karacaoğlu – 16. yüzyıl
V. Köroğlu – 16. yüzyıl

Yukarıda verilen şair-yüzyıl eşleştirmesinin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

16. Aşağıda verilenlerden hangisi Orhan Veli, Oktay Rıfat ve Melih Cevdet için ortak özelliklerden biri değildir?

- A) Roman türünde eserler kaleme aldılar.
- B) Garip akımının kurucularıdır.
- C) Şiirin yanında düzyazı ile de ilgilendiler.
- D) Şiirlerinde sade, süsten uzak bir dil kullandılar.
- E) Öncekilerden bambaşka şiir yazmak düşüncesiyle ortaya çıktılar.

17. Servet-i Fünun ve Milli Edebiyat romanının gözde olduğu devirde sanatçı, Ahmet Mithat'ın popüler roman çığırını tek başına ve büyük bir kudretle devam ettiren tek şahsiyettir. Türk romanındaki ilk izlerinde 1885'ten sonra rastlanan Fransız natüralizminin ilk büyük temsilcisidir. Romanlarındaki kahramanları daima karakterlerinin ve sosyal çevrelerinin birer ortak ürünü olarak ele alan, onların psikolojik kişiliklerini ve sosyolojik kişiliklerini içinde yetiştikleri cemiyetin şartlarına göre değerlendiren romancı, bu yöntemi ile olduğu kadar, realiteyi hem iyi hem de kötü yönleriyle olduğu gibi vermek konusundaki titizliği ile de tam bir natüralisttir. Onu natüralistlerden ayıran nokta, eserlerinde sosyal eleştiriye olabildiğince çok yer vermesidir. Hâlbuki natüralizmin sosyal eleştiriye yönelik hiçbir kaygısı yoktur.

Bu parçada hangi sanatçının edebi kişiliği hakkında bilgi verilmiştir?

- A) Halit Ziya Uşaklıgil
- B) Halide Edip Adivar
- C) Nabizade Nazım
- D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- E) Hüseyin Rahmi Gürpınar

18. Edebiyatımızda realizmin başarılı bir örneği olarak kabul edilen bu eserde, kırsal kesim gerçeğine ilk kez değinilmiştir. Romandaki kişiler bulundukları çevreye göre başarılı bir şekilde bir araya getirilmiştir. Bu roman; romandan çok uzun hikâye özelliği göstermektedir.

Bu parçada sözü edilen eser ve yazarı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Nabizade Nazım – Karabibik
- B) Yakup Kadri – Yaban
- C) Namık Kemal – İntibah
- D) Samipaşazade Sezai – Sergüzeşt
- E) Mehmet Rauf – Eylül

19. Divan edebiyatına Batılı bir anlayışla ilk geri dönüşü yapan sanatçı, ilk şiirlerinde Nedim gibi renkli şiirler yazmış ve çağdaşı sanatçılar gibi şiirin konusunu genişletmiştir. Şiirlerinde tabiat tasvirlerine önem veren şair, aruz ölçüsüne son derece öne vermiş ve aruzu Türkçeye başarıyla uygulamıştır. Kalbiyle eskiye, aklıyla yeniye bağlı olan şair, şiirlerini sade dille ve aruz ölçüsüyle yazmıştır. Çocukluk anılarını anlatırken dilimizin en güzel nesir örneklerini vermiştir. Edebiyatımızda köyden söz eden ilk şiir onun kaleminden çıkmıştır.

Bu parçada bahsedilen sanatçımız aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yahya Kemal Beyatlı
- B) Muallim Naci
- C) Tevfik Fikret
- D) Cenap Şahabettin
- E) Abdülhak Hamit Tarhan

20. Aşağıda yapılan açıklamalardan hangisi ayraç içinde verilen sanatçıya ait değildir?

- A) Yazar, "Aylak Adam" ve "Anayurt Otel" adlı romanlarında psikolojik yabancılaşma ve yalnızlık temasını başarıyla işlemiştir. (Yusuf Atılgan)
- B) 1959'da Sinema - Tiyatro dergisinin açtığı yarışmada, yazdığı tek perdelik oyun olan "Midas'ın Kulakları" ile birincilik ödülünü kazanmıştır. (Güngör Dilmen)
- C) Yurt içinde ve yurt dışında sinema ve televizyon senaryoları da yazmış olan yazar, "Bir Kilo Namus" ve "Cengiz Han'ın Bisikleti" adlı oyunları ile ün kazanmıştır. (Recep Bilginer)
- D) Kırkı aşkın oyun yazmış, oyunları sahnelerde oynanmıştır. Yirmi kadar oyunu kitap olarak yayımlanmıştır. "Tanrılar ve insanlar" eseri ile üne kavuşmuştur. (Orhan Asena)
- E) Toplumcu gerçekçi sanat anlayışı doğrultusunda eserler veren sanatçı, "Kalpaklılar" ve "Doludizgin" romanlarında Millî Mücadele'yi anlatmıştır. (Samim Kocagöz)

- 21. I. Öğretici, öğüt verici, birliği ve bütünlüğü sağlayıcı, Batı'nın yayılmacı politikasına karşı koyabilmek için İslam birliği kurma düşüncelerine dayalı şiirler yazmıştır. Sadece gördüklerini yazan şairimim hayal ile alışverişinin olmadığını dile getirmiştir.**
- II. Divan şiiri nazım biçimlerini kullanan şairimiz, Türkçeye olan sevgisini "Bu dil ağzımda annemin sütüdür." sözüyle dile getirmiştir.**
- III. Sembolizmin etkileri görülen şairimizin şiirlerinde soyutluk ve metafizik ürperti dikkati çeker. Maddeci şiire tepki olarak mistik-ruhçu şiiri oluşturmuştur.**
- IV. Şiirlerinde yalın bir halk dilini kullanan şairimiz, La Fontaine'nin fabllarını çevirmiş ve Nasrettin Hoca'nın fıkralarını manzumeleştirmiştir.**

Aşağıda verilen şairlerimizden hangisi yukarıda yapılan herhangi bir açıklamayla eşleştirilemez?

- A) Necip Fazıl
- B) Tevfik Fikret
- C) Mehmet Akif
- D) Yahya Kemal
- E) Orhan Veli

22.

Akımın en önemli özelliği	Eser Adı
I. Akıl ve sağduyu	-----
II. Sanat aynadır, görüşü	-----
III. Şiirde gerçekçilik	-----
IV. Makineleşmeye hayranlık	-----

Bu tabloda dört Batı akımının en önemli özelliklerinden biri verilmiştir.

Aşağıdaki eserlerden hangisi yukarıda boş bırakılan yerlerden birine getirilemez?

- A) Göl Saatleri
- B) Şair Evlenmesi
- C) Memleketimden İnsan Manzaraları
- D) Rubab-ı Şikeste
- E) Aşk-ı Memnu

23. Bir düğün havası eserd mahallemizde

Kayıs ağaçları gelin olunca

Yukarıdaki dizelerde görülen söz sanatının benzeri aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Ey sevgili sen bu ilden gideli
Yaprak döktü ağaçlar, soldu gökyüzü.
- B) Bulmadım dünyada gönüle bir mekan
Nerde bir gül bitse etrafı diken
- C) Ey Şuh Nedimâ ile bir seyrin işittik
Tenhâca varıp Göksu'ya işret var içinde
- D) Her damlada bir umman var
Yüzdüm, yüzdüm tükenmiyor.
- E) Şuh Şirin'ler yüzünden dağ delen Ferhat'lar
Aslıhan'lardan yanan Kerem'ler görmüşüz.

24. Ağacın eyisi özünden olur

Yiğidin eyisi sözünden olur

İl için ağlayan gözünden olur

Ağlama hey gözü yaşın sevdiğim

Yukarıdaki şiir için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 11'li hece ölçüsü kullanılmıştır.
- B) 4+4+3 şeklinde duraklanmıştır.
- C) Tam kafiye kullanılmıştır.
- D) Ek halinde ve sözcük halinde redif kullanılmıştır.
- E) Tekrar sanatına yer verilmiştir.

AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
DENEME SINAVI – 1
CEVAP ANAHTARI

1	E	9	E	17	E
2	E	10	B	18	A
3	B	11	C	19	B
4	C	12	B	20	C
5	E	13	D	21	B
6	D	14	D	22	A
7	B	15	D	23	A
8	B	16	A	24	B

<http://edebiyatokulu.com/>

Online Türk Dili ve Edebiyatı Soru Bankası

Tarafımızdan hazırlanan bu soruların herhangi bir WEB sitesinde yayımlanması veya herhangi bir kaynakta kullanılmasına iznımız yoktur.